

Ką svarbu žinoti apie Skaidraus atlygio direktyvą ir laukiančius pokyčius?

Darbo teisės grupės patarėja
Indrė Vaicekauskaitė

Indre.Vaicekauskaite@socmin.lt

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos
ir darbo ministerija

Kodėl šie pokyčiai svarbūs mums visiems?

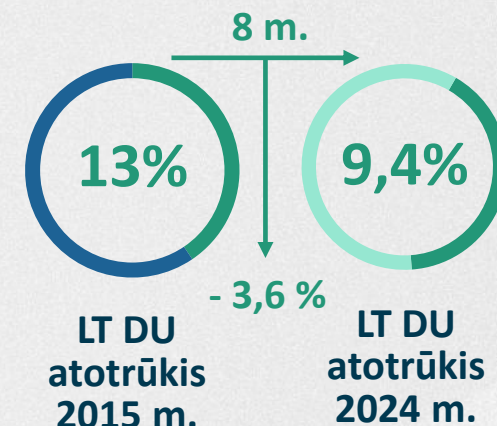
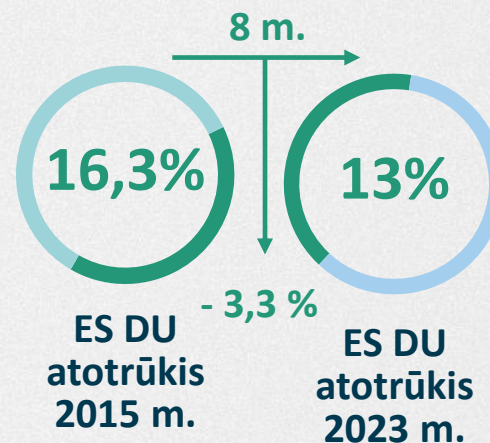

Informacijos apie
DU trūkumas

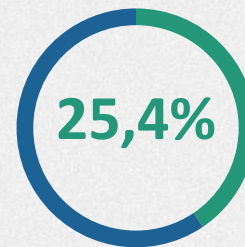
Silpna derybinė galia ir ribotos galimybės
užtikrinti savo teisę į teisingą DU.

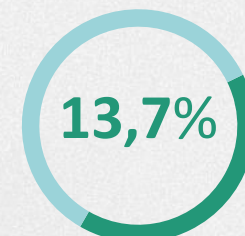
Didelis DU atotrūkis /
lėtas jo mažėjimas

Pasekmė → moterų
skurdas senatvėje

ES pensijų atotrūkis
2023 m. Eurostat

LT pensijų atotrūkis 2023 m.
Eurostat

ESMINIAI POKYČIAI

nuo birželio 7 d.

nuo 2027 m. sausio 1 d.

Ikisutartiniai santykiai

- + kandidato negalima klausti apie jo gaunamą DU;
- + iki pokalbio reikia informuoti apie tai pareigybei taikomas KS nuostatas.

Konfidenciali informacija

- + darbuotojo DU nėra konfidenciali info., jei jis siekia įgyvendinti savo teisę į teisingą DU

DAS reikalavimai →

- + nors įsigalioja birželio 7 d. DAS peržiūros ir parengiamos iki gruodžio 31 d.;
- + **privalomos visiems** darbdaviams;
- + pareigybių lyginimo kriterijai → įgūdžiai, pastangos, atsakomybė, darbo sąlygos;
- + bazinio ir papildomo DU nustatymo kriterijai ir tvarka;
- + DU indeksavimo ir didinimo (nuo 50 darbuotojų) tvarka.

Darbdaviai → Sodrai

- + už sausio mėn. teikiama per vasarį;
- + informacija teikiama vieną kartą ir atnaujinama pasikeitus: **darbo laiko norma** ir **režimas**, DAS numatytas pareigybės **grupės nr.**
- + kas mėn. teikiami duomenys: visas **priskaičiuotas DU**, papildomas DU, apmokėtas darbo laikas

Sodra → darbdaviams

- + kas mėnesį darbuotojų VDU pagal pareigybių grupes + metinis nuo 2028 m.
- + pirmą kartą darbuotojų VDU pateiks kovo mėn. už sausį;
- + **metinės DU atotrūkio ataskaitos**;
- + pirmos metinės atotrūkio ataskaitos nuo 2028 m. už 2027 m. - darbdaviams nuo 150 darbuotojų, o nuo 100 iki 149 darbuotojų - 2031 m. už 2030 m.

Darbdaviai → darbuotojams / atstovams

- + paprašius → darbuotojo mėn. valandinis VDU ir tos pačios kategorijos darbuotojų VDU pagal lytį, nuo 2028 m. ir vid. metinis valandinis;
- + perduodamos **atotrūkio ataskaitos**.

INFORMACIJA

Kokius veiksmus turime atlikti, kad būtume pasiruošę?

Pareigybių vertinimas ir sugrupavimas

- + EIGE pareigybių lyginimo įrankis;
- + VDI ir SADM rekomendacijos;
- + Socialinių partnerių patvirtinta pareigybių vertinimo metodika.

DAS peržiūra / rengimas

- + STRATA rekomendacijos;
- + viešojo sektoriaus DAS rengimo rekomendacijos;
- + VDI DAS rengimo rekomendacijos, vieši mokymai.

Sistemų parengimas duomenų teikimui

- + įvertinti kokius papildomus duomenis reikės teikti Sodrai;
- + į savo sistemų perdavimą integruoti šiuos naujus duomenis.

Ką galime padaryti geriau?

Įmonių aktyvumas darant daugiau nei reikalauja teisės aktai

Informacijos prieinamumas

- automatinis vid. DU pagal lyt. ir grupę perdavimas darbuotojui;
- visų grupių pagal lyt. VDU skelbimas intranete periodiškai.

Atlygio viešumas

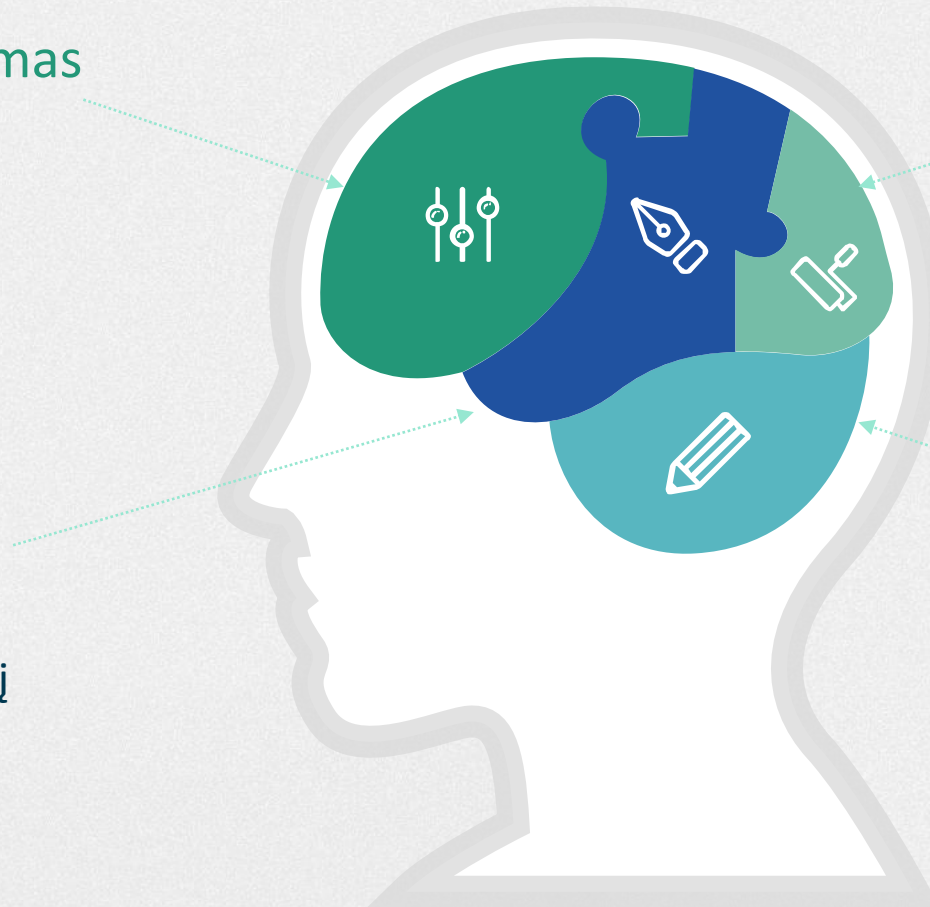
- visiems prieinami VDU rodikliai pagal grupes ir lytį interneto svetainėje.

Reguliarus atlygio auditas

- įmonės iki 100 darbuotojų gali gauti atotrūkio ataskaitas iš Sodros kas 3 m.;
- įmonės iki 250 darbuotojų audituoti atlygio struktūras savanoriškai dažniau nei kas 3 m.

Dalinimasis patirtimi

- gerosios praktikos / atliktų veiksmų užtikrinant mažą / nulinį atlygio atotrūkį dalinimasis su visuomene.

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos
ir darbo ministerija